KATJA JOO DYPPEL

Beskatning af FINANSIELLE KONTRAKTER

Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Beskatning af finansielle kontrakter

Denne bog er omfattet af lov om ophavsret.
Uanset evt. aftale med Copy-Dan er det ikke tilladt at kopiere eller indscanne siden til undervisningsbrug eller erhvervsmæssig brug.
Bogen er udgivet af Djøf Forlag (www.djoef-forlag.dk)

Katja Joo Dyppel

Beskatning af finansielle kontrakter

Jurist- og Økonomforbundets Forlag
2012

Denne bog er omfattet af lov om ophavsret.
Uanset evt. aftale med Copy-Dan er det ikke tilladt at kopiere eller indscanne siden til undervisningsbrug eller erhvervsmæssig brug.
Bogen er udgivet af Djøf Forlag (www.djoef-forlag.dk)

Katja Joo Dyppel
Beskatning af finansielle kontrakter
CORIT Academic Book Series, No. 2

1. udgave, 1. oplag

© 2012 by Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Alle rettigheder forbeholdes.
Mekanisk, elektronisk, fotografisk eller anden gengivelse af
eller kopiering fra denne bog eller dele heraf
er ifølge gældende dansk lov om ophavsret ikke tilladt
uden forlagets skriftlige samtykke eller aftale med Copy-Dan.

Omslag: Bo Helsted
Tryk: Narayana Press, Gylling
Indbinding: Jysk Bogbind, Holstebro

Printed in Denmark 2012
ISBN 978-87-574-2796-7

Udgivet med støtte fra Jurist- og Økonomforbundets Forlags legat
til støtte af videnskabelige afhandlinger

Jurist- og Økonomforbundets Forlag
Gothersgade 137
1123 København K

Telefon: 39 13 55 00
Telefax: 39 13 55 55
e-mail: forlag@djoef.dk
www.djoef-forlag.dk

Denne bog er omfattet af lov om ophavsret.
Uanset evt. aftale med Copy-Dan er det ikke tilladt at kopiere eller indscanne siden til undervisningsbrug eller erhvervsmæssig brug.
Bogen er udgivet af Djøf Forlag (www.djoef-forlag.dk)

Indholdsfortegnelse

Forord 11

Anvendte forkortelser 13

DEL I. Introduktion

Kapitel 1. Emne, målsætning og metode 17
1.1. Derivater i dansk skatteret 17
1.2. Derivater – kvalifikation, opgørelse og beskatning 21
1.3. Afhandlingens formål og metodiske overvejelser 24
1.4. Afgrænsninger 27
1.5. Afhandlingens struktur og disposition 30

Kapitel 2. Den finansielle baggrund – det konceptuelle skelet 33
2.1. Indledning 33
2.2. Definition af derivater – afgrænsning over for øvrige finansielle instrumenter 33
2.2.1. Hybride derivater og syntetiske kontrakter 37
2.3. Markedet for derivater 39
2.4. Incitamenter til at handle med derivater 40
2.4.1. Hedging 43
2.4.2. Spekulation 46
2.4.3. Arbitrage 47

DEL II. Beskatning af derivater

Kapitel 3. Retsudvikling 53
3.1. Indledning 53
3.2. Betænkning nr. 1139/1988 54
3.3. Den første skatteretlige praksis i Danmark 56
3.4. Indførsel af regler om beskatning af finansielle kontrakter 59

Denne bog er omfattet af lov om ophavsret.
Uanset evt. aftale med Copy-Dan er det ikke tilladt at kopiere eller indscanne siden til undervisningsbrug eller erhvervsmæssig brug.
Bogen er udgivet af Djøf Forlag (www.djoef-forlag.dk)

3.5. Revidering af kursgevinstloven 61
3.6. Senere ændringer 63
3.6.1. Aktiebaserede kontrakter 63
3.6.2. Strukturerede obligationer 65

Kapitel 4. Finansielle kontrakter omfattet af KGL § 29 67
4.1. Indledning 67
4.2. Generelt om finansielle kontrakter 69
4.2.1. Bindende aftale 71
4.2.2. Forud aftalt afviklingspris/kurs 73
4.2.3. Tidsmæssig forskydning mellem aftale- og afviklingstidspunkt 77
4.3. Terminskontrakter 80
4.3.1. Skærpet krav om tidsmæssig forskydning mellem aftale- og afviklingstidspunktet 84
4.4. Aftaler om køberetter og salgsretter 85
4.5. Strukturerede fordringer 90
4.5.1. Reguleringskravet 96
4.5.2. Karakterkravet 111
4.6. Andre kontrakter 116
4.6.1. Swaps 120
4.6.2. Forward Rate Agreement (FRA) 126
4.6.3. Cap, Floor og Collar 128
4.6.4. Kreditderivater 131
4.7. Rækkevidden af den objektive skattepligt – anvendelsen af et dekomponeringsprincip 135
4.7.1. Repurchase agreement (REPO) 137
4.7.2. Aktielån 142
4.7.3. Obligationer med særlige vilkår 146
4.7.4. Opsamlende betragtninger 152

Kapitel 5. De undtagne kontrakter omfattet af KGL § 3 155
5.1. Indledning 155
5.2. Beskatning af de undtagne kontrakter 156
5.3. Generelt om de kumulative betingelser for undtagelse 160
5.3.1. Leveringskravet 162
5.3.2. Krav om ingen afståelse 176
5.3.3. Krav om ingen modgående kontrakter 180
5.4. Aftaler vedrørende fast ejendom 182
5.5. Tegningsretter omfattet af aktieavancebeskatningsloven 184

Denne bog er omfattet af lov om ophavsret.
Uanset evt. aftale med Copy-Dan er det ikke tilladt at kopiere eller indscanne siden til undervisningsbrug eller erhvervsmæssig brug.
Bogen er udgivet af Djøf Forlag (www.djoef-forlag.dk)

5.6. Kurssikring mv. 185
5.7. Konverteringsretter knyttet til pengefordringer 189
5.8. Aftaler om køb og salg af aktier 190
5.9. Valutakontrakter i forbindelse med køb og salg af værdipapirer 191
5.10. Sædvanlige aftaler om levering af varer og tjenesteydelser samt valutakontrakter i forbindelse hermed 192
5.10.1. Sædvanlig aftale om levering 196
5.10.2. Tilknytning mellem den sædvanlige aftale og valutakontrakten – koblingsprincippet 199
5.11. Aftaler om afståelse af virksomhed 202

Kapitel 6. Opgørelse af gevinster og tab på finansielle kontrakter – KGL §§ 31-33 203
6.1. Indledning 203
6.2. Opgørelse af gevinster og tab efter separationsprincippet 204
6.3. Lagerprincippet – hovedregel efter KGL § 33, stk. 1 208
6.3.1. Værdiansættelse af urealiserede kontrakter 212
6.4. Realisationsprincippet – dispensation efter KGL § 33, stk. 2 227
6.4.1. Primære drift for at sikre leverancer 231
6.4.2. Væsentlig økonomisk ulempe 237
6.5. Tabsfradragsbegrænsning 241
6.5.1. Særligt for selskaber – KGL §§ 31 og 31 A 244
6.5.2. Særligt for personer – KGL § 32 249

Kapitel 7. Beskatning af derivater uden for kursgevinstlovens anvendelsesområde 271
7.1. Indledning 271
7.2. Sammen med eller separat fra det underliggende aktiv 272
7.3. Beskatning efter enhedsprincippet 276
7.4. Beskatning efter separationsprincippet – statsskatteloven 277
7.4.1. Indkomst efter SL § 4 eller et formuegode omfattet af SL § 5 279
7.4.2. Derivater som selvstændige formuegoder omfattet af SL § 5 281
7.4.3. Derivater omfattet af indkomstbeskatning efter SL § 4 290
7.4.4. Koblingsprincip ved hedging 294

Denne bog er omfattet af lov om ophavsret.
Uanset evt. aftale med Copy-Dan er det ikke tilladt at kopiere eller indscanne siden til undervisningsbrug eller erhvervsmæssig brug.
Bogen er udgivet af Djøf Forlag (www.djoef-forlag.dk)

Kapitel 8. Internationale aspekter 297
8.1. Indledning 297
8.2. Komparative betragtninger med fokus på amerikansk ret 300
8.2.1. Beskatning af derivater efter amerikansk ret – en introduktion 300
8.2.2. Realisation- eller lagerbeskatning 302
8.2.3. Anvendelsen af et integrationsprincip 303
8.3. Kildeskat på afkast fra derivater 307
8.4. Fordeling af beskatningsretten efter OECD's modeloverenskomst 310
8.4.1. Rentebegrebet i OECD Model artikel 11 313
8.4.2. Hedging derivater som en del af erhvervsindkomsten 317
8.5. Opsamlende betragtninger 319

DEL III. Retspolitiske overvejelser af udvalgte problemstillinger

Kapitel 9. Retspolitisk målsætning 323
9.1. Indledning 323
9.2. Retspolitisk målsætning 324
9.2.1. Universalitet – tilvejebringelse af retssikkerhed og forudsigelighed 325
9.2.2. Skatteneutralitet – opnåelsen af konsistens og symmetri 326
9.2.3. Formålet med de danske regler 327
9.4. Muligheden for skatte- og timingarbitrage 328
9.5. Haig-Simons' indkomstkoncept som den ideelle standard for neutralitet 331
9.6. Alternative løsningsforslag i fravær af generel lagerbeskatning 333

Kapitel 10. Konfrontation – de danske regler i et retspolitisk perspektiv 341
10.1. Indledning 341
10.2. Generel lagerbeskatning 342
10.3. Kvalifikation – dekomponering eller integration 346
10.4. Beskatning efter et enheds- eller separationsprincip 349
10.5. Opsamlende betragtninger 351

Denne bog er omfattet af lov om ophavsret.
Uanset evt. aftale med Copy-Dan er det ikke tilladt at kopiere eller indscanne siden til undervisningsbrug eller erhvervsmæssig brug.
Bogen er udgivet af Djøf Forlag (www.djoef-forlag.dk)

DEL IV. Sammenfatning

Kapitel 11. Sammenfatning 355

Resumé 361

Summary 363

Litteraturfortegnelse 367

Ordliste 383

Domme, afgørelser og meddelelser 389

Stikordsregister 393

Denne bog er omfattet af lov om ophavsret.
Uanset evt. aftale med Copy-Dan er det ikke tilladt at kopiere eller indscanne siden til undervisningsbrug eller erhvervsmæssig brug.
Bogen er udgivet af Djøf Forlag (www.djoef-forlag.dk)

Denne bog er omfattet af lov om ophavsret.
Uanset evt. aftale med Copy-Dan er det ikke tilladt at kopiere eller indscanne siden til undervisningsbrug eller erhvervsmæssig brug.
Bogen er udgivet af Djøf Forlag (www.djoef-forlag.dk)

Forord

Denne bog er med få ændringer identisk med min ph.d.-afhandling. Afhandlingen blev indleveret ved Copenhagen Business School den 30. januar 2012 og antaget til forsvar den 20. april 2012, hvor jeg erhvervede ph.d.-graden. Vejledere på afhandlingen var adj. professor, ph.d. Jakob Bundgaard og professor, ph.d. Jane Bolander.

Afhandlingen er udarbejdet i perioden 2009-2012 under ansættelse som ph.d.-stipendiat på Juridisk Institut, Copenhagen Business School og skattekonsulent hos Deloitte i København. Jeg skylder alle mine kollegaer en stor tak for støtte, faglig sparing og godt arbejdsmiljø. En særlig tak til Michael Tell og Peter Koerver Schmidt for fællesskabet på delekontoret.

Mit ph.d.-stipendiat blev delvist finansieret af Deloitte Fonden, og jeg udtrykker min taknemmelighed herfor.

I 2011 var jeg på et forskningsophold ved New York University School of Law. Jeg ønsker at udtrykke en stor tak til professor David Rosenbloom, som gav mig adgang til alle faciliteter og seminarer samt delte sit kontor i Vanderbilt Hall. I forbindelse med mit forskningsophold modtog jeg økonomisk støtte fra FSR's Studiefond, NFSR, Jurforsk, Konsul Axels mindelegat, Otto Mønsteds Fond og Knud Højgaards Fond. En stor tak herfor, uden økonomiskstøtte havde dette ophold ikke været muligt at gennemføre.

Jeg bringer den største tak til Jakob Bundgaard, som gennem hele forløbet har ydet uvurderlig faglig sparing og konstruktiv kritik samt stor opbakning og støtte.

En kærlig tak til min familie og mine venner for jeres støtte og altid gode humør, uden Jer og jeres opbakning, havde vejen til målet ikke været den samme.

Jeg tilegner afhandlingen til min elskede kæreste Morten.

Frederiksberg, maj 2012
Katja Joo Dyppel

Denne bog er omfattet af lov om ophavsret.
Uanset evt. aftale med Copy-Dan er det ikke tilladt at kopiere eller indscanne siden til undervisningsbrug eller erhvervsmæssig brug.
Bogen er udgivet af Djøf Forlag (www.djoef-forlag.dk)

Denne bog er omfattet af lov om ophavsret.
Uanset evt. aftale med Copy-Dan er det ikke tilladt at kopiere eller indscanne siden til undervisningsbrug eller erhvervsmæssig brug.
Bogen er udgivet af Djøf Forlag (www.djoef-forlag.dk)